

величину позичкового капіталу підприємства, щоб значення кожного з двох названих вище коефіцієнтів стали не меншими за рекомендовані;

5) розрахувати прогнозну величину змін показників бухгалтерського балансу підприємства, за якої досягається належний рівень коефіцієнтів його фінансової стійкості.

За такої послідовності дій у значній кількості випадків є можливим доведення значення показників фінансової надійності підприємства до рівня, що є не нижчим за рекомендований, і тим самим підвищити ступінь його стійкості в умовах динамічного ринкового середовища.

1. Измайлова К.В. Сучасні технології фінансового аналізу. Навчальний посібник / К.В. Измайлова. – Київ, 2003. – 312с. 2. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування / Г.О. Крамаренко. - Київ, 2003. – 316с. 3. Фінанси підприємств: Підручник / Кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - 4-те вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2002. - 571с.

Федорович Н.О.

студ. групи ЕКПМ-11

Науковий керівник – к.е.н., доц. Кривцун І.М.

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

15 серпня 2008 року прийнято вважати датою початку наймасштабнішої економічної кризи за останнє десятиліття. Велика кількість країн до цього часу не можуть подолати її наслідки, а економісти досі сперечаються, чи виникне за першою друга хвиля кризи.

Три роки тому практично будь-яке дороге придбання здійснювалось у борг. Зараз ситуація змінилася. Сьогодні, щоб отримати позику, необхідно зібрати від 30% до 70% від вартості автомобіля. Як наслідок, банки на сьогодні кредитують лише кожне дев'яте авто, а до кризи виділяли кредит на кожну другу машину. Ситуація на ринку нерухомості є ще гіршою: частка угод, які проводяться із залученням іпотечних кредитів становить 7% (до кризи цей показник складав близько 70%).

Банківська криза спричинила серйозні труднощі як у діяльності самих банків, так і в їхніх клієнтів: не виплачувалися депозити, затримувалися строки платежів за депозитними вкладками до 20-30 днів, відтерміновувалися платежі за кредитами через зниження доходів населення, була припинена видача нових кредитів та значно підвищилися процентні ставки за ними [1, с.34]. Виявлено, що банкам довелося досить різко змінити умови кредитування, відсоткові ставки та підвищити вимоги щодо першого внеску. Проаналізуємо діяльність вітчизняних банків у період 2008 – 2011 років (табл. 1-2) [5].

Таблиця 1

Річні відсоткові ставки за кредитами домашніх господарств, %

Валюта	Серпень 2008 р.	Серпень 2009 р.	Серпень 2010 р.	Серпень 2011 р.
Гривня	23,94	24,22	28,1	26,64
Доллар США	15,02	15,30	13,77	12,94
Євро	14,67	16,89	16,14	13,46

Таблиця 2

Кредити домашніх господарств за валютами, млрд. грн

Валюта	Серпень 2008 р.	Серпень 2009 р.	Серпень 2010 р.	Серпень 2011 р.
Валюта	238,62	255,73	218,99	208,89
Гривня	81,99	69,77	63,19	78,02
Доллар США	149,9	176,95	148,75	124,51
Євро	3,78	4,95	3,33	3,03

Стрімке зростання частки кредитування у гривні спостерігалось у 2010 році, а саме з 23,94% у 2008 році до 28% у 2010 році, однак в іноземній валюті варто відмітити спад - з 15,02% у 2008 році до 13,77% у 2010 році. Що стосується обсягів кредитування домашніх господарств, то тут за період 2009 – 2010 років спостерігався динамічний спад [5]. У першій половині 2010 року був зафіксований пік кризового становища, з другого півріччя – незначне позавлення кредитування за рахунок кредитів від МВФ [1, с. 35].

На думку експертів, на сьогодні зростання кредитування фізичних осіб забезпечується за рахунок відновлення програм кредитних карток, а також активізації банками видачі кредитів на купівлю товарів [2, с.6].

Аналітики вважають, що банкам знадобиться деякий час, щоб ретельно проаналізувати недоліки, які стали очевидними під час кризи; розробити програму дій, яка дасть змогу повернутися на докризовий рівень та спрогнозувати можливі варіанти подальшого розвитку банківської сфери [4, с.9]. У кризу банкам варто змінити стратегію роботи із клієнтами: потрібно виявляти очікування в клієнтському середовищі та надавати інформацію, що відповідає цим очікуванням [3, с.17].

1. Андреев И. Критерии конкурентоспособности однородных банковских услуг / И. Андреев // Маркетинг. - 2009. - № 8. - С. 34-35. 2. Дроб'язко А. Якою банківська система України виходить із кризи 2008 – 2009 років? / А. Дроб'язко // Вісник НБУ. – 2011. – № 2.– С.4–8. 3. Репутация банка как фактор конкурентоспособности в условиях экономического кризиса : [итоги исследования]. - М. : "Р.И.М. Портер Новелли", 2009 (июль). - 17с. 4. Шкарпова Е. Какой будет украинская банковская система после кризиса / Е. Шкарпова, К. Дружержученко // Контракты. - 2009. - №8. - С. 8-11. 5. Офіційний сайт Національного банку України. – [Режим доступу]: <http://www.bank.gov.ua/Statist/index.htm>.